

6. Das A.K. and Dach M.C. Earthworms meal as a protein concentratic for broilers. Indonesion J. of Tropical Agriculture. 1990. № 67(4). P. 342–344.
7. Mason W.T., Rottmann R.W. and Dequine J.F. (1992) Culture of earthworms for bait or fish food. Florida Cooperative Extension Service, Institute of Food and Agricultural Sciences, University of Florida 1053. P. 1–4.
8. Мерзлов С.В., Машкін Ю.О. Вміст Феруму та Магнію у біомасі вермикультури в залежності від складу субстрату. Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток національної економіки: теорія і практика». Ч. 1. м. Івано-Франківськ. 3–4 квітня 2015 р. С. 18–19.
9. Kidd, M.T., Ferket, P.R., Qureshi, M.A. Zink metabolism with special reference to its role in immunity. World's Poultry Science J. 1996. № 3. P. 309–324.
10. Федорина Т.А., Надеев В.П., Чабаев М.Г. Гистологическая структура внутренних органов при скармливании хелатов меди, железа, марганца, цинка и селена. Известия Нижневолжского агроуниверситетского комплекса: наука и высшее профессиональное образование. Волгоград. 2013. № 2 (30). С. 125–131.

УДК 636.22/38. 082

МИКИТЮК В.В., д-р с.-г. наук

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИРОБНИЦТВА БАРАНИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Кризові явища у вівчарстві є наслідком впливу ряду факторів. Головні з них – низькі закупівельні ціни на продукцію вівчарства і, як наслідок, хронічна збитковість галузі, незацікавленість господарств у виробництві вовни через диспаритет цін, неможливість швидкої переорієнтації галузі на виробництво баранини внаслідок не стільки відсутності достатньої кількості вітчизняних генотипів м'ясних овець, скільки через неефективне використання потенціалу овець м'ясо-вовнового напряму продуктивності, низькі показники відтворення поголів'я овець, незадовільна кормова база і відсутність прогресивних технологій інтенсивної відгодівлі молодняка.

Підвищення економічної ефективності м'ясо-вовнового вівчарства може бути вирішено за рахунок впровадження інтенсивних методів вирощування і відгодівлі молодняка та реалізації його протягом усього періоду вирощування від 2-х місяців до 10-місячного віку.

Ключові слова: вівчарство, виробництво, продукція, вовна, баранина, інтенсивність.

Криза, яка охопила усі галузі тваринництва, найбільше вплинула на вівчарство. Беззмістовно приховувати причини, які призвели до цього. В умовах ринкових відносин вироблена продукція повинна бути конкурентоспроможною, і особливого значення тут набувають найбільш бажані асортименти вівчарської продукції. Підвищення ефективності виробництва продукції галузі слід віднести до першочергових завдань розвитку вівчарства [3, с. 6].

Зміна пріоритетів в економічній ситуації на ринку продуктів вівчарства ставить питання про шляхи подальшого розвитку галузі. У зв'язку з цим питання про корекцію селекції овець на переважаючий вид продукції, залежно від кон'єктури ринку, є актуальним.

Основні тенденції розвитку вівчарства у світі за останні роки характеризуються диференціацією та диверсифікацією у виробництві основних видів продукції як в окремих природо-економічних умовах, так і відповідно до економічної значимості цих селекційних ознак [2, с. 107].

Так, вівчарство країн з відносно вологим кліматом і стабільною кормовою базою (Англія, Нова Зеландія, Франція) спеціалізовано на виробництві баранини, понад усе молоді. З іншого боку, країни з континентальним і різко континентальним кліматом (Австралія, країни Південної Америки, Україна) традиційно були спеціалізовані на виробництві вовни [1, с. 4].

Сьогодні вівчарство може успішно розвиватися як маловитратна галузь, яка базується на застосуванні ресурсозберігаючих технологій. Протягом усього року овець можна і необхідно випасати на природних і культурних пасовищах, навіть у непростих умовах зимово-стійлового періоду.

Інтенсивність повинна здійснюватись за рахунок вірно обраного напрямку селекції, який буде враховувати усі можливі ефекти взаємодії генотипів тварин з екологічними умовами їх утримання, особливо це стосується залучення кращих порід світового генофонду [5, с. 53]. Для успішного їх використання, при покращенні існуючих і створенні нових порід бажаного типу, важливе значення має оцінка адаптивних якостей завезених овець. Це пов'язано з тим, що породи овець інтенсивного типу вирізняються вибагливістю до умов годівлі та утримання, які обумовлені еколого-технологічними факторами різних регіонів України.

Спеціалізація вівчарства з виробництва молоді баранини високої якості передбачає наявність порід, які вирізняються високою м'ясною продуктивністю. Цим вимогам відповідають породи м'ясо-вовнового і м'ясного напрямку продуктивності, важливою біологічною особливістю яких є висока скороспілість, економічна трансформація корму в продукцію, можливість використання тварин для господарських цілей в ранньому віці [4, с. 78].

Свого часу перекіс у плануванні окремих видів продукції вівчарства призвів до того, що виробництву баранини не приділялося належної уваги, що зумовило зниження м'ясної продуктивності овець і рентабельності галузі. Підвищення економічної ефективності м'ясо-вовнового вівчарства може бути вирішено за рахунок впровадження інтенсивних методів вирощування і відгодівлі молодняку та реалізації його протягом усього періоду вирощування від 2-х місяців до 10-місячного віку. Якби не були витрати на виробництво баранини, вони будуть завжди нижчі (за рахунок використання великої кількості об'ємних кормів), ніж при виробництві м'яса в інших галузях тваринництва. Розрахунки показують, якщо собівартість 1 кормової одиниці в середньому при виробництві всієї тваринницької продукції взяти за 100 %, то собівартість 1 кормової одиниці складе (%): для овець – 50, молодняку великої рогатої худоби – 110 та птиці – 145-150. найдешевша кормова одиниця у вівчарстві пояснюється тим, що тут використовується велика кількість дешевих грубих та соковитих кормів, а також пасовища.

Тому головним фактором збільшення виробництва баранини у м'ясо-вовновому вівчарстві є покращення умов годівлі і якості спожитих кормів, зміна напрямку селекції в сторону м'ясності і підвищення ефективності відтворення стада.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абонеев В.В., Соколов А.Н. Перспективные направления селекции овец в условиях рыночной экономики. Овцы, козы, шерстное дело. 2007. С. 3–5.
2. Беженар І.М. Удосконалення регіонального розміщення та структури виробництва продукції вівчарства на основі її диверсифікації. Вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського. 2015. Вип. 5. С. 104–110.
3. Вдовиченко Ю.В., Іовенко В.М., Жарук П.Г., Кудрик Н.А., Жарук Л.В. Стан та наукове забезпечення галузі вівчарства в Україні. Науковий вісник «Асканія-Нова». ПИЕЛ, 2016. Вип. 9. С. 3–16.
4. Микитюк В.В., Микитюк Я.В. Стан і тенденції розвитку вівчарства у господарських формуваннях Дніпропетровської області. Науковий вісник «Асканія-Нова». ПИЕЛ, 2016. Вип. 9. С. 74–82.
5. Жарук Л.В. Аналіз сучасного ресурсного потенціалу племінного вівчарства України. Науковий вісник «Асканія-Нова». ПИЕЛ, 2016. Вип. 9. С. 48–57.

УДК 637.112:637.3

НОВГОРОДСЬКА Н.В., канд. с.-г. наук

Вінницький національний аграрний університет

ВПЛИВ ПАРАТИПОВИХ ФАКТОРІВ НА СИРОПРИДАТНІСТЬ МОЛОКА

Найбільшою проблемою ресурсного забезпечення сироробної галузі залишається низька якість молока, що виготовляється.

До якості молока, призначеного для сироваріння, висуваються особливі вимоги, які і є причиною того, що лише 30 % молока, яке надходить на молокозаводи, є придатним для виготовлення з нього сиру. Українське молоко має найгірші у світі показники за кількістю білків, мікроорганізмів.

До пріоритетних напрямків державної політики України віднесено впровадження сучасних технологій та обладнання, які виключають можливість бактеріального, хімічного та фізичного забруднення сировини, удосконалення переробки з метою досягнення максимального збереження її якості та зменшення втрат біологічної цінності.

Ключові слова: молоко, сиропридатність, якість, сичужний фермент, бактерії

Головна умова сиропридатності молока – його здатність швидко згортатися під дією молокозгортаючих ферментів з утворенням щільного згустку, який добре відокремлює сироватку й утримує жир. Крім того молоко повинно бути сприятливим середовищем для розвитку мікрофлори, необхідної для формування органолептичних показників сирів. Масова частка казеїну впливає на сиропридатність молока і вихід сирів. При збільшенні кількості казеїну зростає вміст кальцію і фосфору, підвищується титрована кислотність, прискорюється сичужне згортання, підвищується щільність і здатність згустку до синерезису, знижується кількість сирного пилу, який утворюється при обробці згустку, а також втрати жиру і білка, тобто покращуються фізико-хімічні показники молока як сировини для виробництва сирів [1].

До якості сировини в сироварінні ставлять підвищені вимоги. Це пов'язано з тим, що якість сиру залежить від якості молока значно більше, ніж будь-який інший молочний продукт. Молоко, яке використовується для виробництва сирів, повинно задовольняти вимоги стандарту «Молоко коров'яче незбиране. Вимоги при закупівлі» (ДСТУ 3662–97). При цьому на сир можна переробляти молоко не нижче I гатунку [2, 3].